

«ՀՀ ԳԵՂԱՐՔՈՒՆԻՔԻ ՄԱՐԶԻ
ՎԱՐԴԵՆԻՍԻ N 4 ՀԻՄՆԱԿԱՆ ԴՊՐՈՑ»ՊՈԱԿ

2023-2024ուև տարի
ԱՇԽԱՐՀԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ
7-րդ դասարան

ՏԱՐԵԿԱՆ ԹԵՄԱՏԻԿՊԼԱՆ

Դասավանդող ուսուցիչ՝ Ա. ՆԱԼԲԱՆԴՅԱՆ
Հաստատում եմ՝ ստուգված է
Դպրոցի տնօրեն

Անահիտ Սահակյան

Վարդանյան Թրահել (Թեմա 3)
 Պոտոսյան Ակսել (Թեմա 5, Թեմա 7)
 Ասատրյան Վարդան (Թեմա 1, Թեմա 2)
 Հակոբյան Լուսինե (Թեմա 4, Թեմա 6)

ԱՇԽԱՐՀԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ, 7-րդ դասարան
Դասընթացի թեմատիկ պլանավորումը (տարեկան՝ 102 ժամ)

N	Թեմա: Դաս	Աղբյուրը	Էջեր	Վերջնարդյունքներ	
Թ-1	ԱՇԽԱՐՀԱԳՐԱԿԱՆ ՔԱՐՏԵԶ				(14 ժամ)
1.	Ներածություն: Ի՞նչ է ուսումնասիրում աշխարհագրությունը	Թեմա 1, սովորողի ուսումնական նյութ	1-2	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Բացատրել</i> «աշխարհագրություն» բառի իմաստը: • <i>Ներկայացնել</i> աշխարհագրական գիտելիքների անհրաժեշտությունը: • <i>Ներկայացնել</i> աշխարհագրական գիտության ճյուղային կառուցվածքը: 	1
2.	Տեղանքի հատակագիծ: Մասշտաբ: Կողմնորոշում հատակագծով	Թեմա 1, սովորողի ուսումնական նյութ	3-6	<p><i>Թեմայի նպատակին հասնելու համար սովորողը պետք է կարողանա՝</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Բնորոշել</i> որևէ օբյեկտի կամ տեղանքի հատակագիծը: • <i>Արտահայտել</i> միևնույն մասշտաբը տարբեր թվային, գծային կամ անվանական եղանակներով, համեմատել քարտեզները՝ ըստ մասշտաբի: • Կատարել չափումներ և հաշվարկներ տարբեր մասշտաբների քարտեզներում: 	1
3.	Գործնական աշխատանք: Տեղանքի հատակագծի կազմումը	Թեմա 1, սովորողի ուսումնական նյութ	6-11	<p><i>Թեմայի նպատակին հասնելու համար սովորողը պետք է կարողանա՝</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Կազմել</i> որևէ փոքր տեղանքի մոտավոր հատակագիծը՝ օգտագործելով համապա- 	1

				տասխան պայմանական նշաններ:	
4.	Աշխարհագրական քարտեզ: Քարտեզների դասակարգումն ըստ բովանդակության, մասշտաբի և տարածքի ընդգրկման	Թեմա 1, սովորողի ուսումնական նյութ	11-13	<p><i>Թեմայի նպատակին հասնելու համար սովորողը պետք է կարողանա՝</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Սահմանել քարտեզ և ատլաս հասկացությունները: • Դասակարգել քարտեզները ըստ մասշտաբի, բովանդակության և նշանակության • Բացատրել քարտեզի և հատակագծի տարբերություններն ու նմանությունները • Ներկայացնել աշխարհագրական քարտեզների նշանակությունը մարկանց համար: 	1
5.	Աստիճանացանց: Աշխարհագրական կոորդինատներ	Թեմա 1, սովորողի ուսումնական նյութ	14-16	<p><i>Թեմայի նպատակին հասնելու համար սովորողը պետք է կարողանա՝</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Սահմանել միջօրեական, զուգահեռական և աստիճանացանց հասկացությունները: • Բնորոշել աշխարհագրական երկայնությունը և աշխարհագրական լայնությունը: • Որոշել կամայական կետի աշխարհագրական կոորդինատները քարտեզի վրա: 	1
6.	Աշխարհագրական կոնային, գլանային, Պայմանական նշաններ. պրոյեկցիաներ. ազիմուտային:	Թեմա 1, սովորողի ուսումնական նյութ	17-18	<p><i>Թեմայի նպատակին հասնելու համար սովորողը պետք է կարողանա՝</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Ներկայացնել երկրագունդը հարթության վրա պատկերելու եղանակները: • Բացատրել պայմանական նշանների նշա- 	1

				նակությունը:	
7.	Գործնական աշխատանք: Քարտեզագրական պատկերման եղանակներ (որակական ֆոն, գծային նշաններ, իզոգծեր, արեալներ, քարտեզագրամներ)	Թեմա 1, սովորողի ուսումնական նյութ	19-23		1
8.	«Աշխարհագրական քարտեզ» թեմայի ամփոփում: Հարցեր և առաջադրանքներ(թեմատիկ գրավոր աշխատանք):		-		1
Թ-2	ԵՐԿՐԻ ՄԱԿԵՐԵՎՈՒՅԹԻ ՁԵՎԱՎՈՐՈՒՄ: ՀԱՄԱՇԽԱՐՀԱՅԻՆ ՕՎԿԻԱՆՈՍԻ ԱՇԽԱՐՀԱԳՐԱԿԱՆ ԱՌԱՆՁՆԱՀԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ				(14 ժամ)
9.	Աշխարհագրական թաղանթ. կառուցվածքը, հատկանիշները	Թեմա 2, սովորողի ուսումնական նյութ	1-3	Թեմայի նպատակին հասնելու համար սովորողը պետք է կարողանա՝ <ul style="list-style-type: none"> Ներկայացնել աշխարհագրական թաղանթի կառուցվածքը և գլխավոր հատկանիշները: 	1
10.	Երկրակեղևի կառուցվածքը, զարգացումը, սալերն ու դրանց շարժումը: Երկրաբանական դարաշրջաններ	Թեմա 2, սովորողի ուսումնական նյութ	3-6	Թեմայի նպատակին հասնելու համար սովորողը պետք է կարողանա՝ <ul style="list-style-type: none"> Ընդհանուր գծերով բնորոշել երկրաբանական տարբեր դարաշրջաններում երկրագնդի զարգացման գլխավոր գործընթացները: Բացատրել պլատֆորմի առաջացումը և գեոսինկլինալի զարգացման փուլերը: Հասկանալ, որ երկրակեղևի փոփոխման գործընթացներով է պայմանավորված երկրակեղևի տվյալ հատվածի ներքին կառուցվածքը, ապարների կազմը, մակերևույթը: 	1

11.	Մայրցամաքներ: Երկրագնդի խոշոր պլատֆորմներն ու գեոսինկլինալային շրջանները: Լեռնագոյացում	Թեմա 2, սովորողի ուսումնական նյութ	7-10	<p><i>Թեմայի նպատակին հասնելու համար սովորողը պետք է կարողանա՝</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Թվարկել երկրաբանական վաղ անցյալի գերմայրցամաքները, առանձնացնել ժամանակակից մայրցամաքներն ու օվկիանոսները: • Միևնույն մասշտաբի քարտեզների վրա պատկերված ժամանակակից մայրցամաքների ուրվագծերի համադրմամբ <i>վերստեղծել</i> երկրաբանական անցյալում գոյություն ունեցած միասնական մեգամայրցամաքի պատկերը: • Երկրագնդի երկրաբանական քարտեզով <i>գտնել</i> պլատֆորմների և գեոսինկլինալների տարածման շրջանները, բեկվածքները: 	1
12.	Երկրի մակերևույթի մարդածին փոփոխությունները	Թեմա 2, սովորողի ուսումնական նյութ	11-14	<p><i>Թեմայի նպատակին հասնելու համար սովորողը պետք է կարողանա՝</i></p> <p><i>Բացատրել</i> մարդածին գործոնների ազդեցությամբ Երկրի մակերևույթի վրա առաջացած փոփոխությունները, <i>բնորոշել</i> մակերևույթի ձևերի ազդեցությունը մարդու գործունեության վրա:</p>	1
13.	Համաշխարհային օվկիանոսի հատակի ռելիեֆը	Թեմա 2, սովորողի ուսումնական նյութ	14-17	<p><i>Թեմայի նպատակին հասնելու համար սովորողը պետք է կարողանա՝</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Ներկայացնել</i> Համաշխարհային օվկիանոսի հատակի ռելիեֆը: 	1
14.	Համաշխարհային օվկիանոսի ջրի ջերմությունն ու աղիությունը	Թեմա 2, սովորողի ուսումնական նյութ	17-19	<p><i>Թեմայի նպատակին հասնելու համար սովորողը պետք է կարողանա՝</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Բացատրել</i> Համաշխարհային օվկիանոսի 	1

				ջրի ջերմության և աղիության փոփոխության օրինաչափությունները և առանձին մասերում դրանց առանձնահատկությունները:	
15.	Ջրի շարժումը Համաշխարհային օվկիանոսում: Մակընթացություն և տեղատվություն	Թեմա 2, սովորողի ուսումնական նյութ		Թեմայի նպատակին հասնելու համար սովորողը պետք է կարողանա՝ <ul style="list-style-type: none"> • Ներկայացնել տարբեր օվկիանոսների կարևոր սառը և տաք հոսանքները: • Բացատրել մակընթացության և տեղատվության երևույթը: 	1
16.	«Երկրի մակերևույթի ձևավորում: Համաշխարհային օվկիանոսի աշխարհագրական առանձնահատկությունները» թեմայի ամփոփում: Հարցեր և առաջադրանքներ (թեմատիկ գրավոր աշխատանք):	Թեմա 2, սովորողի ուսումնական նյութ	20-24		1
Թ-3	ԵՂԱՆԱԿ ԵՎ ԿԼԻՄԱ: ԱՇԽԱՐՀԱԳՐԱԿԱՆ ԳՈՏԻԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ԶՈՆԱՅԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ				(24ժամ)
17.	Եղանակ, եղանակաստեղծ տարրերը: Օդի ջերմաստիճանի չափումը և ընթացքը: Ջերմության անհավասարաչափ բաշխումը Երկրի վրա		1-5	Թեմայի նպատակին հասնելու համար սովորողը պետք է կարողանա՝ <ul style="list-style-type: none"> • Ներկայացնել եղանակաստեղծ տարրերը և դրանց փոխադարձ կապերով պայմանավորված եղանակի փոփոխությունները: • Բացատրել օդի ջերմաստիճանի օրական և տարեկան ընթացքը, հաշվել օդի միջին օրական, տարեկան, ամսական ջերմաստիճանները, դրանց տատանման լայնույթը: 	1
18.	Մթնոլորտային ճնշում. չափումը,	Թեմա 3, սովորողի	6-12	Թեմայի նպատակին հասնելու համար	1

	<p>փոփոխությունները: Քամի (ուժը, ուղղությունը և արագությունը): Տեղական քամիներ (բրիզ, լեռնահովտային քամիներ): Քամիների վարդ</p>	<p>ուսումնական նյութ</p>		<p>սովորողը պետք է կարողանա՝</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Բացատրել</i> մթնոլորտային ճնշման փոփոխությունը, տեղական քամիների առաջացումը: • <i>Բնորոշել</i> քամու ուժը, արագությունը, ուղղությունը՝ դրանք ցույց տալով հողմացույցի վրա: • <i>Կառուցել</i> քամիների վարդ (ցանկալի է կոնկրետ բնակավայրի մոտ գտնվող օդերևութաբանական կայանի տվյալների հիման վրա): • <i>Բացատրել</i> բրիզների և լեռնահովտային քամիների առաջացման մեխանիզմը: <p><i>Բացատրել</i> գերիշխող քամիների և մուսսոնների առաջացման մեխանիզմը, <i>գնահատել</i> դրանց ազդեցությունը մայրցամաքների և օվկիանոսների կլիմայի վրա:</p>	
19.	<p>Մթնոլորտի խոնավությունը (բացարձակ և հարաբերական խոնավություն): Մթնոլորտային տեղումների բաշխումը երկրագնդի վրա</p>	<p>Թեմա 3, սովորողի ուսումնական նյութ</p>	13-16	<p>Թեմայի նպատակին հասնելու համար սովորողը պետք է կարողանա՝</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Սահմանել</i> մթնոլորտի բացարձակ խոնավություն և մթնոլորտի հարաբերական խոնավություն հասկացությունները, տրված տվյալներով <i>լուծել</i> խնդիրներ օդի հարաբերական և բացարձակ խոնավության վերաբերյալ: • <i>Բացատրել</i> երկրագնդի վրա մթնոլորտային տեղումների անհավասարաչափ տեղաբաշխման պատճառները: 	1

20.	<i>Գործնական աշխատանք</i>	Թեմա 3, սովորողի ուսումնական նյութ	2	<ul style="list-style-type: none"> • Լուծել խնդիրներ օղի ջերմաստիճանի, մթնոլորտային ճնշման փոփոխությունների վերաբերյալ: • Ուրվագծային քարտեզի վրա գծանշել և որակական ֆոնի եղանակով պատկերել երկրագնդի ջերմային գոտիները: • Սովերարկել երկրագնդի ուրվագծային քարտեզի (կիսագնդերի քարտեզ) վրա մթնոլորտային ճնշման գոտիները: • Շարժման գծերի միջոցով նշել պասսատները, արևմտյան և արկտիկական (անտարկտիկական) քամիները: 	1
21.	Կլիմա: Կլիմաստեղծ գործոնները	Թեմա 3, սովորողի ուսումնական նյութ	17-20	<p>Թեմայի նպատակին հասնելու համար սովորողը պետք է կարողանա՝</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Բնորոշել</i> կլիմա հասկացությունը, • <i>բացատրել</i> կլիմաստեղծ գործոնները: • <i>Բացատրել</i> իր բնակավայրի կլիմաստեղծ գործոնները և կլիմայի սեզոնային փոփոխությունները: • <i>Բացատրել</i> աշխարհագրական տարբեր լայնություններում օղի ջերմաստիճանների տարբերության գլխավոր պատճառը: • <i>Բացատրել</i> տարվա ընթացքում Արեգակի ճառագայթների անկման անկյան փոփոխությունը: • Օրինակներով <i>բացատրել</i> կլիմայի ազդեցությունը մարդու առօրյա գործունեության վրա: 	1
22.	Կլիմայի հիմնական տիպերը:	Թեմա 3, սովորողի	20-24	Թեմայի նպատակին հասնելու համար	1

	Կլիմայական (կլիմագրամներ) դիագրամներ	ուսումնական նյութ		սովորողը պետք է կարողանա՝ <ul style="list-style-type: none"> • <i>Բնորոշել</i> և <i>համեմատել</i> կլիմայի հիմնական տիպերը: • Տրված տվյալների հիման վրա <i>կառուցել</i> որևէ վայրի կլիմայական դիագրամ՝ <i>նշելով</i> դրա գտնվելու կլիմական գոտին, մարզը: 	
23.	Երկրի տարեկան պտույտը: Կլիմայական եղանակների առաջացումը	Թեմա 3, սովորողի ուսումնական նյութ	25-28	Թեմայի նպատակին հասնելու համար սովորողը պետք է կարողանա՝ <ul style="list-style-type: none"> • <i>Բացատրել</i> աշխարհագրական տարբեր լայնություններում օդի ջերմաստիճանների տարբերության գլխավոր պատճառը: • <i>Բացատրել</i> տարվա ընթացքում Արեգակի ճառագայթների անկման անկյան փոփոխությունը: 	1
24.	Մթնոլորտի ընդհանուր շրջանառությունը: Օդային զանգվածներ	Թեմա 3, սովորողի ուսումնական նյութ	28-31	<ul style="list-style-type: none"> • Թեմայի նպատակին հասնելու համար սովորողը պետք է կարողանա՝ • Թվարկել մթնոլորտի ընդհանուր շրջանառությունը պայմանավորող գործոնները, • Բնորոշել օդային զանգվածի հիմնական հատկանիշները, • Ներկայացնել օդային զանգվածների հիմնական տիպերի աշխարհագրական տարածումն ու գլխավոր հատկանիշները: 	1
25.	Կլիմայական գոտիներ և մարզեր, դրանց առանձնացումը	Թեմա 3, սովորողի ուսումնական նյութ	31-33	Թեմայի նպատակին հասնելու համար սովորողը պետք է կարողանա՝ <ul style="list-style-type: none"> • <i>Առանձնացնել</i> և <i>համեմատել</i> հիմնական և անցումային կլիմայական գոտիները, <i>համեմատել</i> կլիմայական մարզերի հիմնական բնութագրիչները: 	1

26.	Հորիզոնական զոնայականություն, գոտիականություն (լայնակի) վերընթաց	Թեմա 3, սովորողի ուսումնական նյութ	34-37	Թեմայի նպատակին հասնելու համար սովորողը պետք է կարողանա՝ • Բնորոշել բնատարածքային համալիրը: • Համեմատել տարբեր բնական զոնաների բուսական և կենդանական աշխարհը:	1
27.	Բնական զոնաներ, դրանց աշխարհագրական տարածումը: Բնատարածքային համալիրներ	Թեմա 3, սովորողի ուսումնական նյութ	38-42	Թեմայի նպատակին հասնելու համար սովորողը պետք է կարողանա՝ • Համեմատել տարբեր բնական զոնաների բուսական և կենդանական աշխարհը: • Բացատրել արևադարձային անտառների պահպանության հիմնախնդիրը կայուն զարգացման համատեքստում:	1
28.	«Եղանակ և կլիմա: Աշխարհագրական զոնայականություն և գոտիականություն» թեմայի ամփոփում: Հարցեր և առաջադրանքներ (թեմատիկ գրավոր աշխատանք)	Թեմա 3, սովորողի ուսումնական նյութ	42-43		1
Թ-4	ԱՇԽԱՐՀԻ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԲԱԺԱՆՈՒՄ				(6ժամ)
29.	Աշխարհի քաղաքական բաժանումը: Քաղաքական քարտեզ	Թեմա 4, սովորողի ուսումնական նյութ	1-4	Թեմայի նպատակին հասնելու համար սովորողը պետք է կարողանա՝ • Սահմանել քաղաքական քարտեզ հասկացությունը և կիրառել քաղաքական քարտեզը տեղեկություններ ստանալու համար: • Բացատրել աշխարհի քաղաքական քարտեզի փոփոխման պատճառները:	1
30.	Պետական տարածք և պետական սահման: Պետության տարածքի ձևը	Թեմա 4, սովորողի ուսումնական նյութ	4-7	Թեմայի նպատակին հասնելու համար սովորողը պետք է կարողանա՝ • Ներկայացնել պետական տարածքի և սահմանի տեսակները: • Բացատրել պետության բացառիկ տնտե-	1

				<p>սական գոտու էությունը:</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Համեմատել</i> պետություններն ըստ տարածքի ձևի: • <i>Մահմանել</i> անկլավ և էքսկլավ հասկացություններն և բերել օրինակներ: 	
31.	Պետությունների խմբավորումը	Թեմա 4, սովորողի ուսումնական նյութ	8-11	<p><i>Թեմայի նպատակին հասնելու համար սովորողը պետք է կարողանա՝</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Դասակարգել</i> պետություններն ըստ քանակական և որակական հատկանիշների: • <i>Համեմատել</i> հանրապետական և միապետական կառավարման, ունիտար (միասնական) և դաշնային պետական կառուցվածքի ձևերի էական հատկանիշներն ու քարտեզի վրա <i>ցույց տալ</i> այդպիսի երկրներ: • <i>Համեմատել</i> պետությունները՝ ըստ զարգացման մակարդակի: 	1
Թ-5	ԱՇԽԱՐՀԻ ԲՆԱԿՇՈՒԹՅԱՆ ԱՇԽԱՐՀԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ			(12ժամ)	
32.	Աշխարհի բնակչության թիվը և շարժը	Ռ. Մարգարյան և ուրիշ., Աշխարհագրություն 7, Եր., ՄԱՆՄԱՐ, 2018	22-26	<p><i>Թեմայի նպատակին հասնելու համար սովորողը պետք է կարողանա՝</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Բնորոշել բնակչություն, բնական և մեխանիկական շարժ, վերարտադրության ռեժիմ, միգրացիա, ժողովրդագրական քաղաքականություն, բնակչության կազմ, տեղաբաշխում, տարաբնակեցում հասկացությունների էությունը: • Ներկայացնել բնակչության թվի փոփոխությունների պատճառները: 	1
33.	Բնակչության վերարտադրությունը:	Ռ. Մարգարյան և	26-30	<i>Թեմայի նպատակին հասնելու համար</i>	1

	Ժողովրդագրական քաղաքականություն	ուրիշ., Աշխարհագրություն ն 7, Եր., ՄԱՆՄԱՐ, 2018		<i>սովորողը պետք է կարողանա՝</i> <ul style="list-style-type: none"> • Թվարկել և բացատրել ծնելիության և մահացության վրա ազդող գործոնները, համեմատել դրանք զարգացման տարբեր մակարդակ ունեցող երկրներում: • Ներկայացնել բնակչության բնական վերարտադրության ռեժիմները: • Բացատրել ժողովրդագրական քաղաքականության առանձնահատկությունները՝ ըստ բնակչության բնական վերարտա-դրության ռեժիմների: 	
34.	Բնակչության տեղաբաշխումը: Միգրացիաներ	Ռ. Մարգարյան և ուրիշ., Աշխարհագրություն ն 7, Եր., ՄԱՆՄԱՐ, 2018	30-35	<i>Թեմայի նպատակին հասնելու համար սովորողը պետք է կարողանա՝</i> <ul style="list-style-type: none"> • Ներկայացնել բնակչության տեղաբաշխման օրինաչափություններն ու կուտակման գլխավոր արեալներն աշխարհում: • Ներկայացնել միգրացիայի էությունը, տեսակները: 	1
35.	Աշխարհի բնակչության կազմ. սեռատարիքային կազմ: Աշխատանքային ռեսուրսներ	Ռ. Մարգարյան և ուրիշ., Աշխարհագրություն ն 7, Եր., ՄԱՆՄԱՐ, 2018	35-39	<i>Թեմայի նպատակին հասնելու համար սովորողը պետք է կարողանա՝</i> <ul style="list-style-type: none"> • Ներկայացնել բնակչության կազմի տեսակները (սեռային, տարիքային (աշխատանքային ռեսուրսներ), և բացատրել դրանց աշխարհագրական առանձնահատկությունները: 	1

				<ul style="list-style-type: none"> • <i>Համեմատել և վերլուծել</i> առնվազն երկու տարբեր տիպի պետությունների սեռատարիքային բուրգերը: • <i>Վերլուծել</i> երիտասարդ և ծերացող բնակչություն ունեցող երկրների հիմնական խնդիրները: • <i>Բնորոշել</i> աշխատանքային ռեսուրսները՝ ըստ որակական և քանակական ցուցանիշների: • <i>Համեմատել</i> բնակչության զբաղվածության կառուցվածքը տարբեր տիպի երկրներում: 	
36.	Բնակչության ռասայական, էթնիկական (ազգային), կրոնական կազմ	Ռ. Մարգարյան և ուրիշ., Աշխարհագրություն և 7, Եր., ՄԱՆՄԱՐ, 2018	39-45	<p><i>Թեմայի նպատակին հասնելու համար սովորողը պետք է կարողանա՝</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Ներկայացնել</i> բնակչության կազմի տեսակները (ռասայական, ազգային (էթնիկական), կրոնական, լեզվական) և <i>բացատրել</i> դրանց աշխարհագրական առանձնահատկությունները: • Ցուցաբերել հանդուրժողականություն բնակչության ռասայական, ազգային (էթնիկական) և կրոնական տարբերությունների նկատմամբ: • Բացառել մարդու արտաքին հատկանիշների և մտավոր կարողությունների գերաթմուրման և թերաթմուրման ընկալումները: 	1

37.	Տարաբնակեցում: Քաղաքային և գյուղական բնակավայրեր	Ռ. Մարգարյան և ուրիշ., Աշխարհագրություն 7, Եր., ՄԱՆՄԱՐ, 2018	46-51	Թեմայի նպատակին հասնելու համար սովորողը պետք է կարողանա՝ <ul style="list-style-type: none"> • Ներկայացնել տարաբնակեցման հիմնական ձևերը (քաղաքային և գյուղական), դրա աշխարհագրական պատկերը: • Բացատրել քաղաքներում բնակչության կենտրոնացման գործընթացի արդի միտումները: • Լուծել բնակչության աշխարհագրության վերաբերյալ մաթեմատիկական խնդիրներ: 	1
38.	Գործնական աշխատանք	Ռ. Մարգարյան և ուրիշ., Աշխարհագրություն 7, Եր., ՄԱՆՄԱՐ, 2018	52		1
39.	«Աշխարհի բնակչության աշխարհագրությունը» թեմայի ամփոփում	-	-	-	1
40.	«Աշխարհի բնակչության աշխարհագրությունը» և «Աշխարհի քաղաքական բաժանումը» թեմաներից գրավոր աշխատանք	-	-	-	1
Թ-6	ԲՆԱԿԱՆ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐ ԵՎ ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐ (ՏԵՍԱԿՆԵՐ, ԽՄԲԵՐ)				(4 ժամ)
41.	Բնական պայմաններ և ռեսուրսներ: Բնական ռեսուրսների խմբավորումը: Ռեսուրսաապահովվածություն:	Թեմա 6, սովորողի ուսումնական նյութ	1-4	Թեմայի նպատակին հասնելու համար սովորողը պետք է կարողանա՝ <ul style="list-style-type: none"> • Բնորոշել բնական պայմաններ և բնական 	1

				<p>ռեսուրսներ հասկացությունները, դրանց էությունը, տարբերություններն ու առանձնահատկությունները:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Դասակարգել բնական ռեսուրսներն ըստ ծագման, ըստ սպառման: • Կատարել ռեսուրսապահովվածության հաշվարկներ: 	
42.	<p>Աշխարհի բնական ռեսուրսների հիմնական խմբերը (հողային, հանքային, ջրային, կլիմայական, Համաշխարհային օվկիանոսի, կենսաբանական, ռեկրեացիոն), դրանց տեղաբաշխումը:</p>	Թեմա 6, սովորողի ուսումնական նյութ	5-9	<p><i>Թեմայի նպատակին հասնելու համար սովորողը պետք է կարողանա՝</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Քարտեզի վրա ցույց տալ բնական ռեսուրսների հիմնական խմբերի աշխարհագրական տեղաբաշխումն ու բացատրել դրա սոցիալ-տնտեսական ազդեցությունները կոնկրետ օրինակով: • Գնահատել աշխարհի հողային ռեսուրսներն ըստ նշանակության: • Ներկայացնել ջրային ռեսուրսների օգտագործման, քանակական և որակական սպառման առանձնահատկությունները տնտեսության տարբեր ճյուղերում: • Գնահատել կենսաբանական ռեսուրսների դերը մարդկության կենսագործունեության համար: • Բնութագրել ռեկրեացիոն ռեսուրսները: 	1
Թ-7	ՀԱՄԱՇԽԱՐՀԱՅԻՆ ՏՆՏԵՍՈՒԹՅՈՒՆ			(28 ժամ)	
43.	Ազգային տնտեսություն	Թեմա 7, սովորողի ուսումնական	1-3	<p><i>Թեմայի նպատակին հասնելու համար սովորողը պետք է կարողանա՝</i></p>	1

		նյութ		<ul style="list-style-type: none"> • Բնորոշել ազգային տնտեսությունը, դրա զարգացման փուլերը, ճյուղային և տարածքային կառուցվածքը: 	
44.	Աշխատանքի միջազգային աշխարհագրական բաժանում	Թեմա 7, սովորողի ուսումնական նյութ	4-7	<p><i>Թեմայի նպատակին հասնելու համար սովորողը պետք է կարողանա՝</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Բնորոշել աշխատանքի աշխարհագրական (տարածքային), միջըրջանային, միջազգային բաժանումը, միջազգային արտադրական մասնագիտացումը և կոոպերացիան: 	1
45.	Համաշխարհային տնտեսություն	Թեմա 7, սովորողի ուսումնական նյութ	7-9	<p><i>Թեմայի նպատակին հասնելու համար սովորողը պետք է կարողանա՝</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Մահմանել համաշխարհային տնտեսություն հասկացությունը, բացատրել ձևավորման նախադրյալները: • Բնութագրել տնտեսության ոլորտներն ու համաշխարհային տնտեսության ճյուղային կառուցվածքը: 	1
46.	Արդյունաբերությունը. ընդհանուր բնութագիրը և տեղաբաշխումը	Ռ. Մարգարյան և ուրիշ., Աշխարհագրություն 7, Եր., ՄԱՆՄԱՐ, 2018	79-82	<p><i>Թեմայի նպատակին հասնելու համար սովորողը պետք է կարողանա՝</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Բնութագրել աշխարհի արդյունաբերության ճյուղային կառուցվածքը, բացատրել արդյունաբերության գլխավոր ճյուղերի տեղաբաշխման առանձնահատկությունները: 	1
47.	Վառելիքաէներգետիկ արդյունաբերություն	Ռ. Մարգարյան և ուրիշ., Աշխարհագրություն 7, Եր., ՄԱՆՄԱՐ,	82-92	<p><i>Թեմայի նպատակին հասնելու համար սովորողը պետք է կարողանա՝</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Բնութագրել վառելիքաէներգետիկ արդյունաբերության զարգացման փուլերը, վառե- 	1

		2018		լիքային արդյունաբերության և էներգետիկայի ճյուղային կառուցվածքը: ● Գնահատել էներգիայի ոչ ավանդական աղբյուրների նշանակությունը:	
48.	Մետաղաձուլություն և մեքենաշինություն	Ռ. Մարգարյան և ուրիշ., Աշխարհագրություն 7, Եր., ՄԱՆՄԱՐ, 2018	92-100	<i>Թեմայի նպատակին հասնելու համար սովորողը պետք է կարողանա՝</i> ● Բնորոշել մետաղաձուլության ճյուղային կառուցվածքը, ներկայացնել մետաղները՝ ըստ խմբերի: ● Բացատրել մեքենաշինության դերը ժամանակակից տնտեսության մեջ, ներկայացնել ճյուղային կառուցվածքը:	1
49.	Քիմիական, թեթև և սննդի արդյունաբերություն	Ռ. Մարգարյան և ուրիշ., Աշխարհագրություն 7, Եր., ՄԱՆՄԱՐ, 2018	92-100	<i>Թեմայի նպատակին հասնելու համար սովորողը պետք է կարողանա՝</i> ● Բացատրել քիմիական արդյունաբերության դերը ժամանակակից տնտեսության մեջ, ներկայացնել տեղաբաշխման առանձնահատկությունները: ● Ներկայացնել թեթև և սննդի արդյունաբերության հումքային բազան, դրանց տեղաբաշխման առանձնահատկությունները:	1
50.	<i>Համաշխարհային և ազգային տնտեսություն: Արդյունաբերություն ենթաթեմայի կրկնություն</i>	-	-	-	1
51.	Գյուղատնտեսությունը. ընդհանուր բնութագիրը	Ռ. Մարգարյան և ուրիշ., Աշխարհագրություն	106-110	<i>Թեմայի նպատակին հասնելու համար սովորողը պետք է կարողանա՝</i> ● Բացատրել համաշխարհային տնտեսու-	1

		ն 7, Եր., ՄԱՆՄԱՐ, 2018		թյան կառուցվածքում գյուղատնտեսության նշանակությունը, <i>նշել</i> գյուղատնտեսական արտադրության ինտենսիվացման ուղղությունները: <ul style="list-style-type: none"> • <i>Բացատրել</i> գյուղատնտեսության դերը երկրների տնտեսության մեջ: • <i>Ներկայացնել</i> գյուղատնտեսության ճյուղային կառուցվածքը և զարգացման ուղղությունները: 	
52.	Բուսաբուծություն	Ռ. Մարգարյան և ուրիշ., Աշխարհագրություն և 7, Եր., ՄԱՆՄԱՐ, 2018	110-119	<i>Թեմայի նպատակին հասնելու համար սովորողը պետք է կարողանա՝</i> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Բնութագրել</i> բուսաբուծության ճյուղային կառուցվածքը և տեղաբաշխման առանձնահատկությունները: 	1
53.	Անասնապահություն	Ռ. Մարգարյան և ուրիշ., Աշխարհագրություն և 7, Եր., ՄԱՆՄԱՐ, 2018	119-125	<i>Թեմայի նպատակին հասնելու համար սովորողը պետք է կարողանա՝</i> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Բնութագրել</i> անասնապահության ճյուղային կառուցվածքը և տեղաբաշխման առանձնահատկությունները: 	1
54.	Ձկնորսություն և ձկնաբուծություն, անտառային տնտեսություն և որսորդություն	Ռ. Մարգարյան և ուրիշ., Աշխարհագրություն և 7, Եր., ՄԱՆՄԱՐ, 2018	125-129	<i>Թեմայի նպատակին հասնելու համար սովորողը պետք է կարողանա՝</i> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Բացատրել</i> ձկնորսության և ձկնաբուծության, անտառային և որսորդության տնտեսական նշանակությունը, դրանց տեղաբաշխման առանձնահատկությունները: 	1
55.	Տրանսպորտ և կապ	Թեմա 7, սովորողի ուսումնական	11-16	Թեմայի նպատակին հասնելու համար սովորողը պետք է կարողանա՝	1

		նյութ		<ul style="list-style-type: none"> • Համեմատել համաշխարհային տրանսպորտի հիմնական տեսակների ցուցանիշներն ու տեղաբաշխման առանձնահատկությունները: • Հաշվել տրանսպորտային ցանցի խտությունը, ուղևորաշրջանառությունը և բեռնաշրջանառությունը: 	
56.	Միջազգային տրանսպորտային գլխավոր ուղիները	Թեմա 7, սովորողի ուսումնական նյութ	16-20	<p><i>Թեմայի նպատակին հասնելու համար սովորողը պետք է կարողանա՝</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Ներկայացնել կարևոր միջազգային տրանսպորտային ուղիները, ծովային ջրանցքներն ու նեղուցները, դրանց նշանակությունը միջազգային բեռնափոխադրումներում: 	1
57.	<i>Գործնական աշխատանք</i>	Ռ. Մարգարյան և ուրիշ., Աշխարհագրություն 7, Եր., ՄԱՆՄԱՐ, 2018	157-160	-	1
58.	Ոչ արտադրական ոլորտի ճյուղեր	Ռ. Մարգարյան և ուրիշ., Աշխարհագրություն 7, Եր., ՄԱՆՄԱՐ, 2018	142-146	<p><i>Թեմայի նպատակին հասնելու համար սովորողը պետք է կարողանա՝</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Նկարագրել</i> ոչ արտադրական ոլորտի ճյուղային կառուցվածքը, <i>գնահատել</i> ոչ արտադրական ոլորտի դերը հասարակության կյանքում: • <i>Բնորոշել</i> ոչ արտադրական ոլորտի առանձնահատկությունները զարգացման տարբեր մակարդակ ունեցող երկրներում: 	1

59.	Միջազգային տնտեսական հարաբերություններ	Թեմա 7, սովորողի ուսումնական նյութ	21-25	Թեմայի նպատակին հասնելու համար սովորողը պետք է կարողանա՝ <ul style="list-style-type: none"> • Բացատրել միջազգային տնտեսական հարաբերությունների նշանակությունը, ներկայացնել դրանց հիմնական ձևերը: • Մահմանել արտաքին առևտրի հաշվեկշիռ հասկացությունը: 	1
60.	«Համաշխարհային տնտեսությունը» թեմայի ամփոփում	Թեմա 7, սովորողի ուսումնական նյութ	25-26	-	1
61.	«Համաշխարհային տնտեսությունը» (թեմատիկ գրավոր աշխատանք)	-	-	-	1
62. ¹	Ուսումնական նախագիծ (կլիմայի հետազոտում որևէ մայրցամաքի օրինակով)				Կամ
63.	Ուսումնական նախագիծ (մակերևույթի ձևավորման և ռելիեֆի խոշոր ձևերի ուսումնասիրում որևէ մայրցամաքի օրինակով)				Կամ

¹ Տրված ուսումնական նախագծերը ընդամենը օրինակներ են և ուսուցչի կողմից կարող են փոփոխվել ամբողջությամբ՝ կախված տարբեր հանգամանքներից:

64.	<p>Ուսումնական նախագիծ (տնտեսության որևէ ճյուղի տեղաբաշխման և մասնագիտացման ուսումնասիրում, ժամանակակից միտումների բացահայտում՝ համացանցի ռեսուրսներից նպատակային օգտվելու և հավաքված տեղեկույթը համակարգված ներկայացնելու հմտությունների զարգացում)</p>				կամ
-----	--	--	--	--	-----